

Na Mwandishi Wetu

AWF inavyoboresha maisha ya wanyamapori, mifugo Manyara

SERIKALI ya Tanzania ilipomasa shamba lake la mifugo la Manyara kuhitadua mikononi mwake na kujiweka chini ya taasisi kutadua, huanza huo unevaa maridafu ambayo unawabidi eneo hilo sana ni usufuruba wenye wanyamapori wengi waliu salama.

Mzalikizo ya shamba hilo huuweni kuhitadua hili ya kutaja Taasisi ya Wanyamapori Afrika (AWF) ambayo unawawa upano muhimu kwa kutosa ufadhili wa maridafu ya fedha kila mwaka kwa ajili ya shughuli zote za unyumbani.

Mhali wa kutosa ufadhili wa fedha, taasisi hii unavyoendesha shughuli zote na kila siku za mradi huo.

Eneo hilo lenye ukubwa wa ekari 4,000 mbali ya Serikali lililifanywa kuwa mradi wa shamba la mifugo kwa ajili ya shughuli za kibinadamu, ni daraja la maguti wa wanyamapori wanatoka na kuongea katika hifadhi mbili za wanyama za Tarangire na Manyara.

Mandhari namai ya shamba hili la ufadhili lenye mti mingi na toto wa maji, ndiyo hufanyanya wanyama kukaa muda mrefu, huku wengine wakolifanywa kuwa makazi yao ya kudumu kutokana na kowa na malicho ya uhakika, maji na usalama wa kutosha.

Ukifika katika shamba hili la ufadhili, unakuhaditha makundi ya wanyama wa kila aina wakivunja nyati, tembo, pundaamia, pobi, twiga, simba, chui, owala, mbwela na mbwawawu huku kundi la ng'ombe wa mradi wakivapoa.

Ufadhili huu matozi ni sawa na uliopo katika hifadhi ya Marnika ya Ng'ong'ong' wa wanyamapori kutaka pembe wato na mifugo yao.

Sifa hii ndiyo imepata hesabu kubwa hifadhi ya Ng'ong'ong' kutangurwa na Shirika la Kimataifa Sayansi, Elimu na Utamaduni (UNESCO) kuwa ni moja ya majadua saba ya Dunia.

AWF ambayo ni taasisi ya kimataifa iliywa na makao makuu yake Marekani wamefanya maombi mengi yaliyoleta mafanikio makubwa, yakivamo kumariacha usalama wa wanyamapori wanachini na kupita kwenye hifadhi hii mbili.

Mwaka wa Shamba hili kutoka AWF hifadhi Olekasho anasema baada ya kuanza ufadhili wa ufadhili katika eneo la Manyara Ranch waliantisha operesheni ya kuafadhili vjirando vya maji wa wanyama na kwamba tangu

mwaka 2014, bakuna mnyama aliyenawa na majangili katika eneo hilo.

"Utatu mkali tulitoweka katika eneo hili ndiyo siri ya kirokoko wanyamapori wengi, kwani wanaamini kawa wapo salama haruwazi kuvamiwa na majangili," anasema Olekasho na kuongeza kwamba kwa sasa kuna wanyama wa kila aina, wakivamo ambao hawapatikani katika maeneo mengine ya hifadhi za Taifa.

Olekasho anasema ili kuboresha ufadhili wa eneo hilo, taasisi yao imeanzisha mradi wa kufuga ng'ombe na kondoo wa kisasa ili kuboresha (MRECLIS), ukivaa na lengo la kuwasaidia wafugaji wanaoishi kando ya shamba kutoka kipato chao kwa kuwa na uledi ndogo ya mifugo wenye tija, ambayo haitaathiri ufadhili wa eneo hilo.

AWF kapitia mradi huo unevawa wafugaji elimu ya kufuga kisasa na kuwasaidia madume ya ng'ombe ya kisasa kuhitoboresha, ambacho kina sifa ya kuwa na uzito mkubwa, wanatoka maridafu mengi na hawashambolwi na magonjwa mitaji.

"Ng'ombe na kondoo hawa wa kisasa watafanya mifugaji afuge mifugo wachache wenye tija, hata kama ataamua kuwa atapata fedha nyingi. Kwa mfano ng'ombe wa kisasa ana uzito unaofika kilo 600 wakati wa kawaida wana wastani wa kilo 250," anasema Olekasho na kuongeza:

"Kondoo wa kisasa wana uzito unaoifika kilo 65 wakati kondoo wa kawaida wana wastani wa kilo 24."

Anasema madume ya mbegu huuzwa kwa wafugaji wanachitaji kwa Sh 2,500 kwa kilu.

AWF ina ng'ombe 900 na kondoo 500 wanaowafuga ndani ya hifadhi wakichaganywa na wanyamapori na wanatarajia kuwa na ng'ombe 3,000 ili wananchi wengi wanufaike na mifugo hiyo ya kisasa. Si tu AWF wanatoa madume ya mbegu na kondoo, pia hutna huduma ya ushauri wa kitaalamu na tija kwa mifugo hiyo katika eneo hilo, ili isipate magonjwa yanayoweza kuathiri wanyamapori.

Kwa upande wa wafugaji wasiokuwa na utozo wa kumunira madume ya mbegu hupata mbegu hiyo kwa kupeleka ng'ombe majiite wasiozidi watano kupandwa na madume bora.

Utaratibu huu hufanyika kila mwaka na

hujamisha mitamba 220 kutoka vijiji vya Eilalei na Oltukai. Huduma nyingine ambayo hutolewa AWF bure kwa wafugaji, ni kuwa chango ili kuinda mifugo yao kuhambuliwa na magonjwa ya milipuko.

Kwa mfano, Juni 8 mwaka jana, shamba la Manyara lilipokea dozi ya chango 30,000 za kutita uponjwa wa sotoka ya mbuzi na kondoo, kutika idara ya mifugo wileya ya Monduli kupitia ufadhili wa Shirika la Chakula Duniani (FAO), ambazo walitumia kufanaji kondoo wao shambani na nyingine kutigawa kwa wafugaji karibu na shamba hilo ambapo kondoo na mbuzi 24,500 walichanjwa.

"Kuna mwingiliano mkubwa wa wanyamapori na mifuga biyoy chango ni muhimu sana, kutitia ueneaji wa magonjwa kutoka kwa wanyamapori kwenye kwa mifugo," anasema daktari wa wanyamapori na mifugo wa AWF, Lemaly Kibititi.

Anasema ukusibu wa taasisi ya AWF na wafugaji wanazunguka shamba la ufadhili, unesaidia kuafadhili magonjwa ya milipuko katika eneo hilo.

Vilevile, ili kukabiliana na ukosefu wa maji wakati wa ukame, taasisi ya AWF imejenga mabwawa na kisima cha maji chenye ujazo wa lita 95,000 kinachotumwa na wanyamapori na mifugo wa mradi.

Shamba la Manyara lipo katika icara ya Eilalei tarafa ya Makuyuni, Monduli mkoani Arusha, liliantishwa mwaka 1959 na mwekezaji wa Kijerumani kutoka Mamilaka ya Mashamba ya Taifa Tanzania (NARCO) kabla ya kukabidhiwa kwa Taasisi ya Ufadhili wa Ardhi Tanzania (TLCT) mwaka 1999 na kipindi hicho ndipo AWF ililingia kuafadhili mradi huo.

Baada ya mwaka 2014, TLCT ililionba AWF ichukue kazi ya kuendesha shamba hili chini ya Bodi ya Wadhhamini inayoshirikisha vijiji viwili ambao ni wanufika wa moja kwa moja wa eneo la mradi na halmashauri ya wila ya Monduli.

Vijiji hivyo ni Eilalei na Oltukai. Vijiji vingine vinavyozunguka shamba hilo, ni Makuyuni, Naitolia, Mwakini Chini, Mwakini Juu na Oltukai.

Olekasho anasema ili kuisaidia jamii

ya wafugaji wa Elmansi wa eneo la ufadhili, taasisi imetumia Sh bilioni 3 kujenga shule ya msingi ya kisasa kuanzia majengo ya madarasa, makumbi ya wanachazi, nyumba za wakimu, umeme, maji na huduma mihini ili kuwapa elimu bora watoto wa wananchi wanaoishi kando ya shamba.

Shule ina wanafuzi 890 wa darasa la kwanza hadi la saba, wengi wakitoka vijiji sira karibu na mradi na tandozaji wa tpe chini ya Serikali.

Uong'oni wa AWF unatumia dozi za Marekani 300,000 (Sh milioni 750) kila mwaka kuendesha ufadhili wanyamapori ndani ya shamba hilo.

Kuhusu eneo la Manyara Ranch kuwa na shughuli za ufadhili, Bodi ya Wadhhamini ya mradi inatarajia kuingia mkataba na wawekotaji ili eneo hilo lenye vivotu vingi vya watadai lianze kutigiza mapeto.

Eneo la mradi lenye mandhari tumizi ya kuvutia, limevutia watu wengi wakivamo viongozi serikalini kutika kujitama ufadhili huo inatoto wa binadamu na wanyama.

Baadhi ya viongozi wabofika ni marehemu Rais Benjamin Mkapa mwaka Oktoba 2018 katika sherehe ya kumbukumbu ya kuzaliwa kwake kando ya hewa ndani ya shamba huku akishuhudia wanyamapori wakinywa maji. Olekasho anasema Bodi iliyopita ililingia mkataba na mwekezaji ambaye kazi yake ilikuwa kutigiza watadai, lakini baadaye kukawa na mapitio ya mkataba, ambao wanatarajia wakamilisha makubaliano eneo litaanza kupata watadai wengi.

SIRI YA KUMALIZA UJANGILI

Olekasho anasema doria wanakolifanywa mara kwa mara zimechangia kumaliza ujangili. "Mara ya mwisho majangili kuma wanyama eneo hili, ni mwaka 2014, askari wetu kila mara hufanya doria kuhakikisha hakuna jangili anavyingia kwenye eneo la ufadhili," anasema.

Anasema mbali na doria, AWF inashirikia operesheni ya kuwaka majangili katika hifadhi za Tarangire, Manyara, Ng'ong'ong' na Jemeta za jamii za Burungo na Lokisale. AWF ina tayari kumaidia kuboresha shoroba zilizo na hali mbaya kutokana na ujangili na matumizi mengine ya kibinadamu kama Serikali itaomba kufanya hivyo.

Baadhi ya shoroba zilizo katika hali mbaya ni Wami Mbiki, Morogoro na kijiji cha Lukunga, Simiyu katika pori la akiba la ya Grumeti.

MWENYEKITI WA BODI

Mwenyekiti wa Kamati ya Uendeshaji wa Shamba hilo, Lela Medoti anasema tangu kuingia kwa AWF katika mradi huo wa ufadhili, wamepata manufaa mengi ikivamo wanakijiji kupewa mbegu bora za ng'ombe. Medoti anasema faida nyingine wanayopata ni wanavijiji kupata ajira, kujengewa shule ya msingi ya kisasa karibu makazi yao.

Anasema ili kuhakikisha shoroba hili linalindwa, wameanzisha ulinzi shabari ili kila mwanakijiji anakuwa mliri dhidi ya majangili.

Wafugaji wa shamba la Manyara wakivyawa maji kwenye hawa hii liloopo ndani ya eneo hilo

kila mwaka nchini

ni* Sekta ya uvuvi Kigoma * yapewa boti ya ulinzi

Na MWANDISHI WETU, Kigoma

KAMPUNI inyochea huduma za usambazaji kimataifa ya DHL Express, imetoa msaada wa boti ya ulinzi kwa wavuvi wa mkoa wa Kigoma.

Kazi zilizofanywa wakati wa makabidhiano ya boti hizi, mwanzoni mwa wiki, Mkurugenzi Mtendaji wa DHL Express Tanzania, Paul Makolosi, alisema msaada huo katika sekta ya uvuvi mkomari hapa utajaridha wawazi kufanya kazi zao kwa ufahari embo la Ziwa Tanganyika.

Pia alisema itawezesha wawazi kuyaa samaki kwa usalama zaidi na kufika malengo walioyojwekea.

"DHL imekuwa ikifanya mambo mbalimbali ya kusaidia maisha ya wengi. Kampuni tunafanya kile ambacho kipo ndani ya uwezo wetu, siyo tu kampuni ya kusambaza vifurushi, lakini tumekuwa tukisaidia mambo mbalimbali kwa jamii mayotuzunguka," alisema.

Aliongeza kuwa wamekuwa wakikuwaga mkono wakazi wa mkoa huo wakitembo wawazi kwa kufanya kazi zao kwa ufahari kuhakikisha wanafika malengo yao kwa usalama zaidi na kusafinua bidhaa vilihuu mbalimbali.

"Tumeziga hatua kubwa katika kuwezesha upatikanaji wa vifaa kwa kupanua wigo wetu kote nchini na kuongeza utasalamu wetu wa kimataifa, kuhakikisha tunaweza kutoa huduma za haraka za kwanza cha kimataifa kwa wateja wetu na kuunganisha Tanzania na dunia kwa ujumla," aliongeza.

Kwa upande wake, Waziri wa Mifugo na Uvuvi, Mashimba Ndaki, alishukuru DHL kutokana na msaada huo na kusema anasemani wawazi

DHL imekuwa ikifanya mambo mbalimbali ya kusaidia maisha ya wengi. Kampuni tunafanya kile ambacho kipo ndani ya uwezo wetu, siyo tu kampuni ya kusambaza vifurushi, lakini tumekuwa tukisaidia...

Mkurugenzi Mtendaji wa DHL Express Tanzania, Paul Makolosi.

watafanya kazi zao kwa usalama zaidi. "Ninaishukuru DHL Express Tanzania, kutokana na kazi nzuri wanazoendelea kufanya kwa jamii, kuhakikisha kampuni yao inaendelea kupata mafanikio na kufika malengo walioyojwekea."

"Wameamua kutoa mchango wa boti ya ulinzi kwa wavuvi wa Kigoma, unamaanisha kwamba DHL imekuwa karibu ya jamii kwa kiasi kikubwa na kuendelea kutoa sapoti katika sekta ya uvuvi Tanzania," alisema.

Aliongeza kuwa "Tunatambua sekta ya uvuvi imebadilika na kuwa shughuli muhimu ya kiuchumi, badala ya kuwa suala la mazingira au vumbi hai, hivyo ni lazima tulinde na kulinda maji yetu."

Ofisa Mtendaji Mkuu wa DHL, kwa nchi za Kusini mwa Jangwa la Sahara, Fatima Sullivan alisema: "Ikiwa kichocheo cha biashara na uwekezaji wenyewe athari nyingi kwa uchumi mpana wa kijamii na kiuchumi, DHL imeendelea kunufaiha biashara zinazolenga mauzo ya nje nchini na huduma kwa wakati."

Aliendelea kusema kuwa: "Taarifa za utoaji, ukiangalia zaidi ya mtazamo wa biashara, uwajibikaji wa kampuni ni sehemu muhimu ya mkaokazi wetu wa ushirika na Kigoma ni jiji ambalo liko karibu na mizozo yetu nchini. Tunafurahi tunaweza kutumia rasilimali zetu ili kusaidia jamii kwa njia chanya."

ji jwe la
ufukwaji
mrazi wa
mafanyakou
n, Dar es
sabu ya
ilioni 13.8
k, mwaka

ya atitama
ya ugongwa
ishoni
ambayo
Tanzania
mbulwa na
saratani na
kikamififu."

ia Saratani
a, alisema
mre, mrazi
kupanua
au afya ya
nyakazi wa
na ushiriki
daa ajenda
ngoni mwa

ngeti

wa viongozi
yji (AMCOS)
vuatilifu na
aribu kupitia
pilipili hizo ili
o. Kufidini Mjuni
OS utasababu
ili kusimamua

A
hony,
uwekezaji
kwa njia
berico

MWANANCHI UK 20

Kwa Ufupi**Waziri alia mchango mdogo wa mifugo**

Morogoro. Waziri wa Mifugo na Uvuvi, Mashimba Ndaki amesemali cha ya Tanzania kuongoza kwa idadi ya mifugo barani Afrika, bado mchango wa mifugo kiuchumi ni mdogo.

Alisema hayo jana kwenye mkutano wa 12 wa wadau wa malisho ulioandaliwa na Chama cha Nyanda za Malisho Tanzania (RST).

"Kuna mifugo ilikufa mwaka jana na mwanzoni mwa mwaka huu kwa sababu hatukutaka kuingia gkuanatajirika bure, lazima tubadilike," alisema.

Alisema wizara inaandaa mwongozo wa malisho utakao-saidia kuweka mwelekeo kwa mfugaji.

Mwenyetiki wa RST, Said Seleman alisema nyanda za malisho zinaharibiwa kila siku kutokana na matumizi yasiyo endelevu.

(Lilian Lucas)